

32009L0128

24.11.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 309/71

DIREKTIVA 2009/128/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 21. listopada 2009.****o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 175. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Prema članku 2. i 7. Odluke br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2002. o utvrđivanju šestog okolišnog akcijskog programa Zajednice ⁽⁴⁾, potrebno je utemeljiti zajednički zakonski okvir za postizanje održive upotrebe pesticida, uzimajući u obzir načela predostrožnosti i prevencije.
- (2) Zasada se ova Direktiva primjenjuje na pesticide koji su proizvodi za zaštitu bilja. Međutim, predviđeno je da će se područje primjene ove Direktive proširiti kako bi se obuhvatili i biocidni pripravci.
- (3) Mjere predviđene ovom Direktivom trebaju dopunjavati, a ne utjecati na mjere utvrđene drugim povezanim zakonodavstvom Zajednice, posebno Direktivom Vijeća

79/409/EEZ od 2. travnja 1979. o očuvanju divljih ptica ⁽⁵⁾, Direktivi Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore ⁽⁶⁾, Direktivi 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike ⁽⁷⁾, Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla ⁽⁸⁾ i Uredbi (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja ⁽⁹⁾. Ovim se mjerama također ne smiju dovesti u pitanje dobrovoljne mjere u smislu uredba o strukturnim fondovima ili Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 od 20. rujna 2005. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) ⁽¹⁰⁾.

- (4) Gospodarski instrumenti mogu odigrati važnu ulogu u postizanju ciljeva vezanih za održivu upotrebu pesticida. Stoga je potrebno poticati upotrebu takvih instrumenata na odgovarajućoj razini pri čemu treba naglasiti da pojedine države članice mogu odlučivati o njihovoj primjeni ne dovodeći u pitanje primjenljivost pravila o državnim potporama.
- (5) Kako bi olakšale provedbu ove Direktive, države bi članice trebale usvojiti nacionalne akcijske planove s ciljem utvrđivanja kvantitativnih pretpostavki, ciljeva, mjera, vremenskih planova i pokazatelja za smanjenje rizika i učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš, te poticati razvoj i uvođenje integrirane zaštite bilja te alternativnih pristupa i tehnologija kako bi se smanjila ovisnost o upotrebi pesticida. Države bi članice trebale nadzirati upotrebu sredstava za zaštitu bilja koja sadrže aktivne tvari koje izazivaju zabrinutost te utvrditi vremenske planove i ciljeve za smanjenje njihove upotrebe, posebno kad je to prikladan instrument

⁽¹⁾ SL C 161, 13.7.2007., str. 48.⁽²⁾ SL C 146, 30.6.2007., str. 48.⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 23. listopada 2007. (SL C 263 E, 16.10.2008., str. 158.), Zajedničko stajalište Vijeća od 19. svibnja 2008. (SL C 254 E, 7.10.2008., str. 1.) i Stajalište Europskog parlamenta od 13. siječnja 2009. (još nije objavljeno u Službenom listu). Odluka Vijeća od 24. rujna 2009.⁽⁴⁾ SL L 242, 10.9.2002., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 103, 25.4.1979., str. 1.⁽⁶⁾ SL L 206, 22.7.1992., str. 7.⁽⁷⁾ SL L 327, 22.12.2000., str. 1.⁽⁸⁾ SL L 70, 16.3.2005., str. 1.⁽⁹⁾ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.⁽¹⁰⁾ SL L 277, 21.10.2005., str. 1.

za postizanje zadanih ciljeva smanjenja rizika. Nacionalne akcijske planove trebalo bi koordinirati s provedbenim planovima u okviru ostalog mjerodavnog zakonodavstva Zajednice, a moglo bi ih se koristiti i za grupiranje ciljeva koje treba postići u okviru ostalog mjerodavnog zakonodavstva Zajednice koji se odnosi na pesticide.

- (6) Razmjena informacija o ciljevima i mjerama koje države članice utvrđuju u svojim nacionalnim akcijskim planovima važan je čimbenik za ostvarenje ciljeva ove Direktive. Stoga je primjereno od država članica tražiti da Komisiju i ostale države članice redovito izvještavaju, poglavito o provedbi i rezultatima svojih akcijskih planova te stečenim iskustvima. Na temelju informacija koje države članice dostave, Komisija bi trebala podnositi odgovarajuća izvješća Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi popraćena odgovarajućim zakonodavnim prijedlozima.
- (7) Za izradu i izmjene nacionalnih akcijskih planova primjereno je predvidjeti primjenu Direktive 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. koja predviđa sudjelovanje javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš ⁽¹⁾.
- (8) Nužno je da države članice uspostave sustave osnovnog i dopunskog osposobljavanja za distributere, savjetnike i profesionalne korisnike pesticida, kao i sustave izdavanja svjedodžbi za evidentiranje takva osposobljavanja, kako bi oni koji koriste ili će koristiti pesticide, postali u potpunosti svjesni mogućih opasnosti za zdravlje ljudi i za okoliš, te se upoznali s primjerenim mjerama za što je moguće veće smanjenje rizika. Aktivnosti osposobljavanja za profesionalne korisnike mogu se koordinirati s mjerama koje se organiziraju u okviru Uredbe (EZ) br. 1698/2005.
- (9) Prodaja pesticida, uključujući internetsku prodaju, važan je čimbenik u distribucijskom lancu, pri kojoj je u trenutku prodaje potrebno pružiti odgovarajuće savjete o sigurnosnim mjerama zaštite ljudskoga zdravlja i okoliša krajnjem korisniku, a posebno profesionalnim korisnicima. Za neprofesionalne korisnike pesticida koji općenito nemaju istu razinu obrazovanja i osposobljavanja, potrebno je dati preporuke, posebno o sigurnosnom rukovanju i skladištenju pesticida kao i zbrinjavanju ambalaze.
- (10) S obzirom na moguće opasnosti od upotrebe pesticida, šira bi se javnost trebala bolje upoznati sa sveukupnim učincima upotrebe pesticida putem kampanja podizanja svijesti, informacija koje pružaju trgovci na malo te drugih odgovarajućih mjera.
- (11) Istraživačke programe čiji je cilj utvrđivanje učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš, kao i studije o visokorizičnim skupinama, potrebno je promicati na europskoj i nacionalnoj razini.
- (12) U mjeri u kojoj rukovanje pesticidima i njihova primjena na radnom mjestu nalaže utvrđivanje minimalnih zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva koji pokrivaju rizike koji proizlaze iz izloženosti radnika takvim sredstvima kao i opće i posebne preventivne mjere za smanjenje tih rizika, te su mjere obuhvaćene Direktivom Vijeća 98/24/EZ od 7. travnja 1998. o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika od rizika koji se odnose na upotrebu kemijskih sredstava na radnom mjestu ⁽²⁾ i Direktivom 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika koji se odnose na izlaganje kancerogenim ili mutagenim tvarima na radnom mjestu ⁽³⁾.
- (13) Kako su Direktivom 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o strojevima ⁽⁴⁾ utvrđena pravila o stavljanju na tržište uređaja za primjenu pesticida kojima se osigurava ispunjavanje zahtjeva zaštite okoliša, primjereno je, kako bi se na najmanju moguću mjeru smanjili štetni učinci na zdravlje ljudi i na okoliš koje takvi uređaji uzrokuju, predvidjeti sustav redovitog tehničkog pregleda uređaja za primjenu pesticida koji su već u upotrebi. Države članice trebaju u svojim nacionalnim akcijskim planovima navesti način na koji će osigurati provedbu tih zahtjeva.
- (14) Prskanje pesticida iz zraka moglo bi uzrokovati znatne štetne učinke na zdravlje ljudi i na okoliš, posebno zbog zanošenja. Stoga treba općenito zabraniti primjenu iz zraka uz moguća izuzeća u slučaju kada ona predstavlja jasnu prednost u smislu smanjenja učinaka na zdravlje ljudi i na okoliš u usporedbi s drugim metodama primjene, ili kad za to nema prikladnih alternativa, pod uvjetom da se koristi najbolja raspoloživa tehnologija kako bi se smanjilo zanošenje.
- (15) Vodni okoliš je posebno osjetljiv na pesticide. Stoga je potrebno obratiti posebnu pozornost na izbjegavanje onečišćenja površinskih i podzemnih voda poduzimanjem odgovarajućih mjera, poput uspostave sigurnosnih razmaka i zaštitnih zona ili sadnje živica uz površinske vode kako bi se smanjilo izlaganje vodnih tijela prskanju zanošenjem, drenaži ili površinskom otjecanju. Veličine sigurnosnih razmaka trebaju ovisiti ponajprije o svojstvima tla i karakteristikama pesticida, kao i o značajkama poljoprivrede dotičnih predjela. Upotreba pesticida u područjima namijenjenima zahvaćanju vode za piće, na prometnim putevima ili duž njih, poput željezničkih

⁽¹⁾ SL L 156, 25.6.2003., str. 17.

⁽²⁾ SL L 131, 5.5.1998., str. 11.

⁽³⁾ SL L 158, 30.4.2004., str. 50.

⁽⁴⁾ SL L 157, 9.6.2006., str. 24.

- pruga, odnosno na vodonepropusnim ili vrlo poroznim površinama mogla bi dovesti do povećanog rizika od onečišćenja vodnog okoliša. U takvim područjima potrebno je ograničiti upotrebu pesticida što je moguće više, ili je prema potrebi isključiti.
- (16) Upotreba pesticida može posebno biti opasna na vrlo osjetljivim područjima, kao što su područja u sklopu mreže Natura 2000 zaštićena u skladu s Direktivama 79/409/EEZ i 92/43/EEZ. Na drugim mjestima, kao što su javni parkovi i vrtovi, sportski i rekreacijski tereni, školska i dječja igrališta, te u blizini zdravstvenih ustanova, opasnost od izlaganja pesticidima je velika. U takvim bi područjima upotrebu pesticida trebalo svesti na najmanju moguću mjeru ili zabraniti. Kod upotrebe pesticida potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere upravljanja rizikom te prednost dati pesticidima nižeg rizika kao i mjerama biološkog suzbijanja.
- (17) Kod rukovanja pesticidima poput skladištenja, razrjeđivanja i miješanja pesticida kao i čišćenja uređaja za primjenu pesticida nakon korištenja, te kod prikupljanja i zbrinjavanja škropiva iz spremnika, prazne ambalaže i ostataka pesticida, lako može doći do neželjenog izlaganja ljudi i okoliša. Stoga je primjereno u vezi s tim aktivnostima predvidjeti posebne mjere kojima se dopunjuju mjere predviđene Direktivom 2006/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o otpadu⁽¹⁾ i Direktivom Vijeća 91/689/EEZ od 12. prosinca 1991. o opasnom otpadu⁽²⁾. Mjerama se također trebaju obuhvatiti neprofesionalni korisnici, budući da zbog neznanja lako može doći do nestručnog rukovanja u toj skupini korisnika.
- (18) Primjena općih načela i smjernica vezanih uz poljoprivredne kulture kao i posebnih smjernica za taj sektor s obzirom na integriranu zaštitu bilja od strane svih poljoprivrednika omogućila bi bolje usmjerenu primjenu svih raspoloživih mjera zaštite bilja, uključujući i pesticide. Time bi se doprinijelo daljnjem smanjenju rizika za zdravlje ljudi i za okoliš kao i smanjenju ovisnosti o upotrebi pesticida. Države članice trebale bi poticati zaštitu bilja sa smanjenom upotrebom pesticida, i to ponajprije integriranu zaštitu bilja, te stvoriti potrebne uvjete i mjere za njezinu provedbu.
- (19) Na temelju Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i ove Direktive, provedba načela integrirane zaštite bilja je obvezna, a na način provedbe načela integrirane zaštite bilja primjenjuje se načelo supsidijarnosti. Države članice trebale bi u svojem akcijskom planu opisati način na koji osiguravaju provedbu načela integrirane zaštite bilja, uz davanje prednosti, kad god je to moguće, metodama nekemijske zaštite bilja i gospodarenja štetnim organizmima i kulturama.
- (20) Nužno je mjeriti napredak postignut u smanjenju rizika i štetnih učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš. Odgovarajući instrument su usklađeni pokazatelji rizika koji će se utvrditi na razini Zajednice. Države bi članice trebale primjenjivati te pokazatelje za smanjenje rizika na nacionalnoj razini i u svrhu izvješćivanja, dok će Komisija izračunavati pokazatelje kod procjene napretka na razini Zajednice. U tu svrhu potrebno je koristiti statističke podatke prikupljene u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o statističkim podacima vezanim za sredstva za zaštitu bilja. Osim usklađenim zajedničkim pokazateljima, države članice trebale bi imati pravo koristiti se i svojim nacionalnim pokazateljima.
- (21) Države članice trebale bi odrediti kazne koje se primjenjuju za kršenje nacionalnih propisa donesenih u skladu s ovom Direktivom te osigurati njihovu primjenu. Kazne moraju biti učinkovite, primjerene i odvraćajuće.
- (22) S obzirom da ciljeve ove Direktive, tj. zaštitu zdravlja ljudi i okoliša od mogućih rizika povezanih uz upotrebu pesticida, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se može na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenom u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti određenom u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (23) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i osnovna načela koja su ponajprije priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Ovom se Direktivom poglavito želi pospješiti integriranje visoke razine zaštite okoliša u politike Zajednice u skladu s načelima održivog razvoja, kako je predviđeno u članku 37. te Povelje.
- (24) Mjere nužne za provedbu ove Direktive potrebno je donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽³⁾.
- (25) Komisiju treba posebno ovlastiti za izradu i ažuriranje priloga ovoj Direktivi. Budući da se radi o mjerama s općenitim područjem primjene kojima se mijenjaju odredbe koje nisu ključne ove Direktive, između ostalog, njenom dopunom novim odredbama koje nisu ključne, mjere se moraju donositi u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom, predviđenim u članku 5.a Odluke 1999/468/EZ.

⁽¹⁾ SL L 114, 27.4.2006., str. 9.

⁽²⁾ SL L 377, 31.12.1991., str. 20.

⁽³⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

(26) U skladu s točkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljem zakonodavstvu ⁽¹⁾, države se članice poziva da, u svom interesu i u interesu Zajednice, izrade vlastite tablice iz kojih će se, koliko je god to moguće, moći vidjeti korelacija između ove Direktive i prenesenih mjera, te da ih učine dostupnima javnosti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom stvara okvir za postizanje održive upotrebe pesticida i to smanjenjem rizika i učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš, te poticanjem integrirane zaštite bilja i primjene alternativnih metoda ili postupaka poput nekemijskih alternativa pesticidima.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na pesticide koji su sredstva za zaštitu bilja kako je definirano u članku 3. točki 10. podtočki (a)

2. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje bilo koje drugo mjerodavno zakonodavstvo Zajednice.

3. Odredbe ove Direktive ne sprečavaju države članice da primjenjuju načelo predostrožnosti te ograniče ili zabrane upotrebu pesticida u posebnim okolnostima ili područjima.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „profesionalni korisnik” znači osoba koja koristi pesticide u okviru obavljanja svojih profesionalnih djelatnosti, uključujući primjenitelje, tehničare, poslodavce i samozaposlene osobe, kako u poljoprivredi tako i u drugim sektorima;

2. „distributer” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja stavlja pesticide na tržište, uključujući trgovce na veliko i malo, prodavače i dobavljače;

3. „savjetnik” znači svaka osoba koja je stekla odgovarajuće znanje i savjetuje o zaštiti bilja i sigurnoj upotrebi pesticida u okviru obavljanja svoje profesionalne djelatnosti ili pružanja trgovačkih usluga, uključujući privatne samozaposlene savjetnike te javne savjetodavne službe, trgovačke zastupnike, proizvođače hrane i trgovine na malo gdje je to primjenjivo;

4. „uređaji za primjenu pesticida” znači bilo koja oprema posebno namijenjena za primjenu pesticida, uključujući dodatnu opremu potrebnu za učinkovito funkcioniranje takvih uređaja, poput mlaznica, manometara, filtara, sita i opreme za čišćenje spremnika;

5. „prskanje iz zraka” znači primjena pesticida iz zrakoplova (aviona ili helikoptera);

6. „integrirana zaštita bilja” znači pomno razmatranje i procjenu svih raspoloživih metoda zaštite bilja te potom integracija odgovarajućih mjera kojima se sprečava razvoj populacije štetnih organizama, održava upotreba sredstava za zaštitu bilja i drugih oblika suzbijanja na razini koja je ekonomski i ekološki opravdana, te smanjuju ili svode na najmanju moguću mjeru rizici za zdravlje ljudi i za okoliš. „Integrirana zaštita bilja” usmjerena je na uzgoj zdravih kultura uz najmanje moguće ometanje agro-ekosustava te potiče prirodne mehanizme suzbijanja štetnih organizama;

7. „pokazatelj rizika” znači rezultat metode izračunavanja, koji se primjenjuje pri procjeni rizika od pesticida na zdravlje ljudi i/ili na okoliš;

8. „nekemijske metode” znači metode alternativne kemijskim pesticidima za zaštitu bilja i suzbijanje štetnih organizama, koje se zasnivaju na agronomskim tehnikama poput onih navedenih u točki 1. Priloga III., ili fizičke, mehaničke ili biološke metode suzbijanja štetnih organizama;

9. izraz „površinske vode” i „podzemne vode” imaju ista značenja kao u Direktivi 2000/60/EZ;

10. „pesticid” znači:

(a) sredstvo za zaštitu bilja, kako je definirano u Uredbi (EZ) br. 1107/2009;

(b) biocidni pripravak, kako je definirano u Direktivi 98/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište ⁽²⁾.

⁽¹⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 123, 24.4.1998., str. 1.

Članak 4.

Nacionalni akcijski planovi

1. Države članice donose nacionalne akcijske planove u kojima utvrđuju kvantitativne ciljeve, opće ciljeve, mjere i vremenske planove za smanjenje rizika i učinaka pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš, te potiču razvoj i uvođenje integrirane zaštite bilja i alternativnih postupaka ili tehnika kako bi se smanjila ovisnost o upotrebi pesticida. Ti ciljevi mogu obuhvaćati razna područja interesa, npr. zaštitu radnika, zaštitu okoliša, ostatke, primjenu posebnih tehnika ili upotrebu na specifičnim kulturama.

Nacionalni akcijski planovi također obuhvaćaju pokazatelje za praćenje upotrebe sredstava za zaštitu bilja koja sadrže aktivne tvari koje izazivaju posebnu zabrinutost, posebno ako postoje alternative. Države članice moraju obratiti posebnu pozornost na sredstva za zaštitu bilja koja sadrže aktivne tvari odobrene u skladu s Direktivom Vijeća 91/414/EEZ od 15. srpnja 1991. o stavljanju sredstava za zaštitu bilja na tržište⁽¹⁾, koja kada budu podvrgnuta obnovi odobrenja prema Uredbi (EZ) br. 1107/2009 neće zadovoljavati kriterije za dobivanje odobrenja iz točaka 3.6. do 3.8. Priloga II. toj Uredbi.

Na temelju takvih pokazatelja i, prema potrebi, uzimajući u obzir ciljeve za smanjenje rizika ili upotrebe postignute već prije primjene ove Direktive, moraju se utvrditi vremenski planovi i ciljevi za ograničenje upotrebe, naročito ako ograničenje upotrebe predstavlja odgovarajuće sredstvo za postizanje smanjenja rizika s obzirom na prioritete utvrđene u članku 15. stavku 2. točki (c). Ti ciljevi mogu biti prijelazni ili konačni. Države članice primjenjuju sva potrebna sredstva za postizanje tih ciljeva.

Pri izradi ili reviziji svojih nacionalnih akcijskih planova države članice vode računa o zdravstvenim, socijalnim, ekonomskim i okolišnim učincima predviđenih mjera, kao i o posebnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim uvjetima te svim relevantnim interesnim skupinama. U svojim nacionalnim akcijskim planovima države članice opisuju način na koji će provesti mjere sukladno člancima 5. do 15. za postizanje ciljeva iz prvoga podstavka ovog stavka.

U nacionalnim akcijskim planovima vodi se računa o upotrebi pesticida u okviru drugih pravnih propisa Zajednice, poput planiranih mjera u okviru Direktive 2000/60/EZ.

2. Države članice moraju do 26. studenoga 2012. dostaviti svoje nacionalne akcijske planove Komisiji i ostalim državama članicama.

Nacionalni akcijski planovi se revidiraju barem svakih pet godina, a Komisija se odmah izvještava o bilo kakvim bitnim promjenama u nacionalnim akcijskim planovima.

3. Do 26. studenoga 2014. Komisija mora Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o podacima koje su joj države članice dostavile o nacionalnim akcijskim planovima. Izvješće mora sadržavati opis primijenjenih metoda i učinke vezane uz utvrđivanje različitih vrsta ciljeva za smanjenje rizika i upotrebe pesticida.

Do 26. studenoga 2018. Komisija mora Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o iskustvima koja su države članice stekle pri provedbi nacionalnih ciljeva utvrđenih za postizanje ciljeva ove Direktive u skladu sa stavkom 1. Prema potrebi uz izvješće se mogu priložiti odgovarajući zakonski prijedlozi.

4. Informacije dostavljene u skladu sa stavkom 2. Komisija objavljuje na internetskoj stranici kako bi bile dostupne široj javnosti.

5. Kod izrade i promjene nacionalnih akcijskih planova primjenjuju se odredbe o sudjelovanju javnosti utvrđene u članku 2. Direktive 2003/35/EZ.

POGLAVLJE II.

OSPOSOBLJAVANJE, PRODAJA PESTICIDA, INFORMIRANJE I PODIZANJE SVIJESTI

Članak 5.

Osposobljavanje

1. Države članice moraju se pobrinuti da svim profesionalnim korisnicima, distributerima i savjetnicima bude dostupno primjereno osposobljavanje pri tijelima određenim od strane nadležnih tijela. U to spada osnovno osposobljavanje kao i dopunsko osposobljavanje za stjecanje i unapređenje odgovarajućih znanja.

Osposobljavanje mora osigurati korisnicima, distributerima i savjetnicima stjecanje zadovoljavajućeg znanja o predmetima navedenim u Prilogu I., uzimajući u obzir njihove pojedinačne uloge i odgovornosti.

2. Do 26. studenoga 2014. države članice moraju uspostaviti sustave izdavanja svjedodžbi i imenovati nadležna tijela odgovorna za njihovu primjenu. Te svjedodžbe u najmanju ruku predstavljaju dokaz o zadovoljavajućem znanju o predmetima navedenim u Prilogu I., koje su profesionalni korisnici, distributeri i savjetnici stekli bilo u okviru osposobljavanja ili na neki drugi način.

⁽¹⁾ SL L 230, 19.8.1991., str. 1.

Sustav izdavanja svjedodžbi mora sadržavati uvjete i postupke za izdavanje, obnovu i oduzimanje svjedodžbi.

3. Mjere namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, koje se odnose na izmjene Priloga I. kako bi se uzeo u obzir znanstveni i tehnički napredak, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 21. stavka 2.

Članak 6.

Uvjeti za prodaju pesticida

1. Države članice dužne su osigurati da distributeri imaju dovoljan broj osoblja koje posjeduje svjedodžbe iz članka 5. stavka 2. Takve osobe moraju biti na raspolaganju u vrijeme prodaje kako bi kupcima pružale odgovarajuće informacije o upotrebi pesticida, o zdravstvenim i okolišnim rizicima kao i sigurnosne upute za sprečavanje opasnosti od dotičnih sredstava. Vrlo mali distributeri koji prodaju samo sredstva za neprofesionalno korištenje mogu se izuzeti, ako ne nude na prodaju formulacije pesticida koji su prema Direktivi 1999/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 1999. o usklađivanju zakona i ostalih propisa država članica o razvrstavanju, pakiranju i označivanju opasnih pripravaka ⁽¹⁾ razvrstani kao otrovni, vrlo otrovni, kancerogeni, mutageni ili otrovni za reprodukciju.

2. Države članice dužne su poduzeti potrebne mjere kako bi prodaju pesticida odobrenih za profesionalno korištenje ograničile samo na osobe koje posjeduju svjedodžbu iz članka 5. stavka 2.

3. Države članice dužne su zahtijevati od distributera koji prodaju pesticide neprofesionalnim korisnicima da pružaju opće informacije o opasnostima za zdravlje ljudi i za okoliš od upotrebe pesticida, a posebno o opasnostima, izlaganju, pravilnom skladištenju, rukovanju, primjeni i sigurnosnom zbrinjavanju u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o otpadu, kao i o alternativama manjeg rizika. Države članice mogu tražiti od proizvođača pesticida da takve informacije stave na raspolaganje.

4. Mjere predviđene stavcima 1. i 2. moraju se donijeti do 26. studenoga 2015.

Članak 7.

Informiranje i podizanje svijesti

1. Države članice poduzimaju mjere informiranja šire javnosti i potiču i omogućuju programe informiranja i podizanja svijesti, te stavljanje točnih i objektivnih informacija o pesticidima na raspolaganje široj javnosti, posebno u vezi s

rizicima i mogućim akutnim i kroničnim učincima na zdravlje ljudi, na neciljane organizme i na okoliš koji proizlaze iz upotrebe pesticida, kao i o primjeni nekemijskih alternativa.

2. Države članice dužne su uspostaviti sustave za prikupljanje informacija o slučajevima akutnog trovanja pesticidima, kao i o kretanjima povezanim s kroničnim trovanjem, ako su dostupne, u skupinama koje mogu biti redovito izlagane pesticidima kao što su primjenitelji, poljoprivredni radnici ili osobe koje žive u blizini područja na kojima se primjenjuju pesticidi.

3. Kako bi se poboljšala usporedivost informacija, Komisija će u suradnji s državama članicama do 26. studenoga 2012. izraditi strateške smjernice za nadzor i praćenje učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš.

POGLAVLJE III.

UREĐAJI ZA PRIMJENU PESTICIDA

Članak 8.

Pregled uređaja koji se koriste

1. Države članice dužne su osigurati da uređaji za primjenu pesticida za profesionalnu upotrebu podliježu redovitom pregledu. Do 2020. pregledi se obavljaju u razmacima od najviše pet godina, a nakon tog datuma u razmacima od najviše tri godine.

2. Do 26. studenoga 2016. države članice se moraju pobrinuti da se uređaji za primjenu pesticida barem jednom pregledaju. Nakon tog datuma profesionalno se mogu koristiti samo uređaji za primjenu pesticida koji su zadovoljili na pregledu.

Novi se uređaji provjeravaju najmanje jednom u razdoblju od pet godina nakon kupovine.

3. Odstupajući od stavaka 1. i 2., te na temelju procjene rizika za zdravlje ljudi i za okoliš, kao i procjene razmjera korištenja uređaja, države članice mogu:

(a) primjenjivati drukčije vremenske rokove i učestalost pregleda za uređaje za primjenu pesticida koji se ne koriste, za uređaje za ručnu primjenu pesticida ili leđne prskalice, kao i na dodatnu opremu za primjenu pesticida koja se vrlo rijetko koristi, a što se mora navesti u nacionalnim akcijskim planovima sukladno članku 4.

Sljedeći dodatni uređaji za primjenu pesticida nikada se ne smatraju uređajima za primjenu pesticida koji se vrlo rijetko koriste:

i. uređaji za raspršivanje postavljeni na vlakove ili zrakoplove;

⁽¹⁾ SL L 200, 30.7.1999., str. 1.

- ii. uređaji s granama prskalice dužim od 3 m, uključujući uređaje s granama prskalice postavljenim na sijačice;

(b) izuzeti od pregleda ručne uređaje za primjenu pesticida ili leđne prskalice. U tom slučaju države članice će se pobrinuti da su korisnici informirani o nužnosti redovite zamjene dijelova, o posebnim rizicima povezanim s tom opremom, te da su korisnici osposobljeni za pravilnu primjenu tih uređaja u skladu s člankom 5.

4. Pregledima se provjerava zadovoljavaju li uređaji za primjenu pesticida potrebne zahtjeve navedene u Prilogu II. s ciljem postizanja visoke razine zaštite ljudskog zdravlja i okoliša.

Uređaji za primjenu pesticida koji su u skladu s usklađenim normama izrađenim u skladu s člankom 20. stavkom 1. smatrat će se da ispunjavaju bitne zahtjeve za zdravlje i sigurnost te za okoliš.

5. Profesionalni korisnici provode redovite kalibracije i tehničke kontrole uređaja za primjenu pesticida u skladu s odgovarajućim osposobljavanjem prema članku 5.

6. Države članice određuju tijela nadležna za provedbu sustava kontrole te o tome obavješćuju Komisiju.

Svaka država članica uvodi sustav izdavanja svjedodžbi kojima se omogućava provjera pregleda te priznaju svjedodžbe izdane u drugim državama članicama u skladu sa zahtjevima navedenim u stavku 4., ako je vremenski rok od posljednjeg pregleda izvršenog u drugoj državi članici jednak ili kraći od razdoblja učestalosti pregleda koje se primjenjuje na njezinu državnom području.

Države članice nastoje priznati svjedodžbe izdane u drugim državama članicama pod uvjetom da je poštovana učestalost pregleda prema stavku 1.

7. Mjere namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, koje se odnose na izmjene Priloga II. kako bi se uzeo u obzir znanstveni i tehnički napredak, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 21. stavka 2.

POGLAVLJE IV.

POSEBNE PRAKSE I UPOTREBE

Članak 9.

Prskanje iz zraka

1. Države članice moraju se pobrinuti da se zabrani prskanje iz zraka.

2. Odstupajući od stavka 1., prskanje iz zraka smije se dopustiti samo u posebnim slučajevima ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) nema praktičnih alternativa, ili moraju postojati jasne prednosti u smislu smanjenih učinaka na zdravlje ljudi i na okoliš u usporedbi s primjenom pesticida sa zemlje;

(b) pesticidi koji se koriste moraju biti izričito odobreni za primjenu iz zraka od strane države članice nakon posebne procjene rizika prskanja iz zraka;

(c) primjenitelj koji provodi prskanje iz zraka mora imati svjedodžbu iz članka 5. stavka 2. Za vrijeme prijelaznog razdoblja prije uspostave sustava izdavanja svjedodžbi, države članice mogu prihvaćati i druge dokaze zadovoljavajuće znanja;

(d) poduzeće koje je odgovoran za pružanje usluge prskanja iz zraka mora imati potvrdu izdanu od strane tijela nadležnog za odobravanje opreme i zrakoplova za primjenu pesticida iz zraka;

(e) ako je područje na kojem treba provesti prskanje u neposrednoj blizini područja otvorenog za javnost, odobrenje mora sadržavati i posebne mjere za upravljanje rizikom kako bi se spriječilo štetno djelovanje na zdravlje nazočnih osoba. Područje na treba provesti prskanje ne smije biti u neposrednoj blizini naseljenih područja;

(f) od 2013. zrakoplov mora biti opremljen priborom koji predstavlja najbolju raspoloživu tehnologiju za smanjenje zanošenja.

3. Države članice određuju tijela nadležna za utvrđivanje posebnih uvjeta prema kojima se smije provoditi prskanje iz zraka, za ispitivanje zahtjeva na temelju stavka 4. i za javno objavljivanje informacija o kulturama, područjima, okolnostima i posebnim zahtjevima za primjenu uključujući i vremenske prilike kada se prskanje iz zraka može odobriti.

U odobrenju nadležna tijela navode mjere potrebne za pravodobno upozorenje okolnog stanovništva i nazočnih osoba te za zaštitu okoliša u neposrednoj blizini područja na kojem se provodi primjena.

4. Profesionalni korisnici koji žele primjenjivati pesticide prskanjem iz zraka podnose zahtjev za odobrenje plana primjene nadležnom tijelu uz dokaz o ispunjenju uvjeta navedenih u stavcima 2. i 3. Zahtjev za primjenu prskanja iz zraka u skladu s odobrenim planom primjene pravodobno se podnosi nadležnom tijelu. Zahtjev mora sadržavati podatke o predviđenom vremenu prskanja te količinama i vrsti pesticida koje se namjeravaju primijeniti.

Države članice mogu predvidjeti da se zahtjevi za prskanje iz zraka u skladu s odobrenim planom primjene, za koje u određenom roku nije primljen odgovor od nadležnoga tijela o donesenoj odluci, smatraju odobrenima.

U posebnim okolnostima, poput hitnih slučajeva ili posebno teških situacija, također se može podnijeti pojedinačan zahtjev primjenu prskanjem iz zraka. Kada je to opravdano, nadležno tijelo imaće mogućnost primijeniti ubrzani postupak kako bi provjerilo jesu li prije primjene prskanjem iz zraka ispunjeni uvjeti iz stavaka 2. i 3.

5. Provođenjem odgovarajućeg praćenja države članice osiguravaju ispunjenje uvjeta iz stavaka 2. i 3.

6. Nadležna tijela vode evidenciju o zahtjevima i odobrenjima iz stavka 4. i čine dostupnim javnosti u njima sadržane mjerodavne informacije poput područja na koje treba se treba provesti prskanje, predviđenom danu i vremenu prskanja kao i vrsti pesticida, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom ili pravom Zajednice.

Članak 10.

Obavješćivanje javnosti

Države članice mogu svojim nacionalnim akcijskim planovima obuhvatiti i odredbe o obavješćivanju osoba koje bi mogle biti izložene zanošenju pesticida.

Članak 11.

Posebne mjere zaštite vodnog okoliša i vode za piće

1. Države članice dužne su osigurati donošenje odgovarajućih mjera za zaštitu vodnog okoliša i nalazišta vode za piće

od utjecaja pesticida. Te mjere dopunjuju i spojuju se s odgovarajućim odredbama Direktive 2000/60/EZ i Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

2. Mjere predviđene u stavku 1. uključuju:

- (a) davanje prednosti pesticidima koji nisu razvrstani kao opasni za vodni okoliš prema Direktivi 1999/45/EZ niti sadrže prioritete opasne tvari kako su određene u članku 16. stavku 3. Direktive 2000/60/EZ;
- (b) davanje prednosti primjeni najučinkovitije tehnologije, poput upotrebe uređaja za primjenu pesticida koji smanjuju zanošenje, posebno kod okomitih kultura poput hmelja i kultura u voćnjacima i vinogradima;
- (c) korištenje mjera ublažavanja kojima se smanjuje rizik onečišćenja izvan tretirane površine zbog zanošenja, drenažnog ili površinskog otjecanja. U to spada uspostava sigurnosnih razmaka primjerene veličine za zaštitu neciljanih vodnih organizama i zaštitnih zona za površinske i podzemne vode namijenjene zahvaćanju vode za piće, u kojima se pesticidi ne smiju primjenjivati niti skladištiti;
- (d) smanjenje na najmanju moguću mjeru ili izbjegavanje primjene na ili duž cesta, željezničkih pruga, jako poroznih površina ili drugih infrastruktura u blizini površinskih ili podzemnih voda ili na vodonepropusnim površinama na kojima postoji visoki rizik otjecanja u površinske vode ili u sustav odvodnje.

Članak 12.

Smanjenje upotrebe pesticida ili rizika u određenim područjima

Uzimajući u obzir nužne zahtjeve za higijenu i zdravlje ljudi, kao i bioraznolikost, odnosno rezultate mjerodavnih procjena rizika, države članice osiguravaju da se u određenim specifičnim područjima upotreba pesticida svede na najmanju moguću mjeru ili zabrani. Potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere za upravljanje rizikom odnosno koristiti sredstva za zaštitu bilja manjeg rizika u smislu Uredbe (EZ) br. 1107/2009, kao i mjere biološke kontrole kojima se treba dati prednost. Ta specifična područja su:

- (a) područja koja koristi šira javnost ili osjetljive skupine kako je utvrđeno člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1107/2009, kao što su javni parkovi i vrtovi, sportski i rekreacijski tereni, školska i dječja igrališta kao i područja u neposrednoj blizini zdravstvenih objekata;
- (b) zaštićena područja kako su utvrđena Direktivom 2000/60/EZ ili druga područja određena za potrebe provođenja nužnih mjera očuvanja u skladu s odredbama Direktiva 79/409/EEZ i 92/43/EZ;

- (c) nedavno tretirana područja ili područja dostupna poljoprivrednim radnicima.

Članak 13.

Rukovanje i skladištenje pesticida i zbrinjavanje njihove ambalaže i ostataka

1. Države članice usvajaju potrebne mjere kako bi se osiguralo da sljedeće djelatnosti koje obavljaju profesionalni korisnici i prema potrebi distributeri ne dovode u opasnost zdravlje ljudi ili okoliš:

- (a) skladištenje, rukovanje, razrjeđivanje i miješanje pesticida prije primjene;
- (b) rukovanje ambalažom i ostacima pesticida;
- (c) odlaganje ostataka mješavina iz spremnika nakon primjene;
- (d) čišćenje opreme nakon primjene;
- (e) uporaba ili odlaganje ostataka pesticida i njihove ambalaže u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o otpadu.

2. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere u vezi s pesticidima odobrenim za neprofesionalne korisnike s ciljem izbjegavanja opasnih radnji kod rukovanja. Te mjere mogu obuhvatiti pesticide manje toksičnosti, formulacije spremne za primjenu, kao i ograničenja veličine spremnika ili pakiranja.

3. Države članice dužne su osigurati da se skladišni prostori za pesticide za profesionalnu upotrebu grade na takav način da ne može doći do slučajnoga ispuštanja. Posebna se pozornost treba posvetiti lokaciji, veličini kao i građevnom materijalu.

Članak 14.

Integrirana zaštita bilja

1. Države članice dužne su poduzeti sve potrebne mjere za poticanje zaštite bilja sa smanjenom upotrebom pesticida, dajući kad god je to moguće prednost nekemijskim metodama, tako da profesionalni korisnici pesticida prijeđu na postupke i sredstva s najmanjim rizikom za zdravlje ljudi i za okoliš od svih sredstava na raspolaganju za isti problem koji izaziva štetni organizam. Zaštita bilja sa smanjenom upotrebom pesticida sastoji se od integrirane zaštite bilja kao i od ekološke poljoprivrede u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda⁽¹⁾.

2. Države članice stvaraju ili potpomažu stvaranje potrebnih uvjeta za primjenu integrirane zaštite bilja. Naročito se moraju pobrinuti da profesionalnim korisnicima budu na raspolaganju informacije i instrumenti za nadzor štetnih organizama i donošenje odluka, kao i savjetodavne službe za integriranu zaštitu bilja.

3. Do 30. lipnja 2013. države članice dužne su Komisiji dostaviti izvješća o provedbi stavaka 1. i 2. te posebno o tome jesu li stvorene nužne pretpostavke za primjenu integrirane zaštite bilja.

4. U svojim nacionalnim akcijskim planovima države članice opisuju način na koji su osigurale da od 1. siječnja 2014. profesionalni korisnici provode opća načela integrirane zaštite bilja prema Prilogu III.

Mjere namijenjene izmjeni nebitnih odredbi ove Direktive u vezi s izmjenama Priloga III., kako bi se uzeo u obzir znanstveni i tehnički napredak, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom kako je navedeno u članku 21. stavku 2.

5. Države članice daju odgovarajuće poticaje kojima se profesionalni korisnici potiču na dobrovoljnu provedbu smjernica vezanih uz kulture kao i specifičnih smjernica za taj sektor u odnosu na integriranu zaštitu bilja. Državna tijela i/ili organizacije koje zastupaju određene profesionalne korisnike mogu izraditi takve smjernice. Države članice na smjernice koje smatraju mjerodavnim i prikladnim upućuju u svojim nacionalnim akcijskim planovima.

POGLAVLJE V.

POKAZATELJI, IZVJEŠTAVANJE I RAZMJENA INFORMACIJA

Članak 15.

Pokazatelji

1. Utvrđuju se ujednačeni pokazatelji rizika kako je navedeno u Prilogu IV. Međutim, države članice mogu uz ujednačene pokazatelje nastaviti koristiti postojeće nacionalne pokazatelje ili usvojiti druge odgovarajuće pokazatelje.

Mjere namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, u vezi s izmjenama Priloga IV., kako bi se uzeo u obzir znanstveni i tehnički napredak, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom kako je navedeno u članku 21. stavku 2.

⁽¹⁾ SL L 189, 20.7.2007., str. 1.

2. Države članice:

- (a) izračunavaju ujednačene pokazatelje rizika kako je navedeno u stavku 1. primjenom statističkih podataka prikupljenih u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o statističkim podacima vezanih za sredstva za zaštitu bilja zajedno s drugim mjerodavnim podacima;
- (b) ustanovljuju trendove kod primjene određenih aktivnih tvari;
- (c) utvrđuju prioritetne teme, kao što su aktivne tvari, kulture, regije ili postupci, kojima je potrebno posvetiti posebnu pozornost, ili dobre primjere iz prakse koji se mogu koristiti kao uzor kako bi se postigli ciljevi ove Direktive za smanjenje rizika i učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš, te potaklo unapređenje i uvođenje integrirane zaštite bilja od štetnih organizama, kao i alternativne metode ili tehnike za smanjenje ovisnosti o upotrebi pesticida.

3. Države članice o rezultatima procjena provedenih sukladno sa stavkom 2. obavješćuju Komisiju i ostale države članice, te takve informacije javno objavljuju.

4. Za procjenu trendova povezanih s rizikom od upotrebe pesticida, Komisija izračunava pokazatelje rizika na razini Zajednice korištenjem statističkih podataka prikupljenih u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o statističkim podacima vezano za sredstva za zaštitu bilja i drugih mjerodavnih podataka.

Komisija također koristi te podatke i informacije za vrednovanje postignutih ciljeva drugih politika Zajednice kojima se treba smanjiti učinak pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš.

Rezultati se javno objavljuju na internetskoj stranici iz članka 4. stavka 4.

Članak 16.

Izvjешtavanje

Komisija redovito podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o postignutom napretku kod provedbe ove Direktive uz, prema potrebi, prijedloge izmjena.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Kazne

Države članice utvrđuju kazne koje se primjenjuju za kršenje nacionalnih propisa donesenih u skladu s ovom Direktivom i

poduzimaju sve potrebne mjere za osiguranje njihove provedbe. Predviđene kazne moraju biti učinkovite, primjerene i odvraćajuće.

Države članice dužne su do 26. studenoga 2012. obavijestiti Komisiju o tim odredbama i odmah je obavijestiti o bilo kakvim kasnijim izmjenama.

Članak 18.

Razmjena informacija i dobre prakse

Komisija predlaže razmjenu informacija i dobre prakse na polju održive upotrebe pesticida i integrirane zaštite bilja od štetnih organizama kao prioritetnu temu za raspravu unutar stručne skupine za tematsku strategiju o održivoj upotrebi pesticida.

Članak 19.

Naknade i davanja

1. Države članice mogu naplaćivanjem naknada i davanja pokriti troškove koji proizlaze iz poslova vezanih za obveze prema ovoj Direktivi.

2. Države članice moraju se pobrinuti da se naknade ili pristojbe iz stavka 1. utvrđuju na transparentan način i da odgovaraju stvarnim troškovima obavljenog rada.

Članak 20.

Normizacija

1. Norme iz članka 8. stavka 4. ove Direktive utvrđuju se u skladu s postupkom predviđenim u članku 6. stavku 3. Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka za prikupljanje podataka u području tehničkih normi i propisa kao i pravila o službama Informacijskoga društva ⁽¹⁾.

Zahtjev za izradu tih normi može uslijediti uz savjetovanje s Odborom iz članka 21. stavka 1.

2. Komisija objavljuje referentne podatke o normama u *Službenom listu Europske unije*.

⁽¹⁾ SL L 204, 21.7.1998., str. 37.

3. Ako koja država članica ili Komisija smatraju da ujednačena norma u potpunosti ne zadovoljava zahtjeve koji su njome obuhvaćeni, a utvrđeni su u Prilogu II., Komisija ili dotična država članica mogu predmet uz obrazloženje iznijeti pred odbor osnovan prema članku 5. Direktive 98/34/EZ. Odbor će odmah po savjetovanju s odgovarajućim europskim tijelima za normizaciju dati svoje mišljenje.

Uzimajući u obzir mišljenje Odbora, Komisija odlučuje hoće li referentne podatke o ujednačenoj dotičnoj normi objaviti ili ne, ili će ih objaviti uz ograničenje, zadržati, ili zadržati uz ograničenje ili povući u ili iz *Službenog lista Europske unije*.

Komisija obavješćuje dotično europsko tijelo za normizaciju i, prema potrebi, zatražiti reviziju dotičnih ujednačenih normi.

Članak 21.

Odborska procedura

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za hranidbeni lanac i zdravlje životinja osnovan člankom 58. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta propisa o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane i utvrđivanju postupaka o pitanjima sigurnosti hrane ⁽¹⁾.

2. Prilikom upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5.a stavci 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Članak 22.

Troškovi

Da bi se potpomogla uspostava ujednačene politike i sustava u području održive upotrebe pesticida, Komisija može financirati:

(a) razvitak ujednačenog sustava uključujući i prikladne baze podataka za prikupljanje i pohranu svih informacija u vezi s pokazateljima rizika od pesticida, te davanje na raspolaganje tih informacija nadležnim tijelima, drugim zainteresiranim stranama i široj javnosti;

(b) provedbu studija potrebnih za pripremu i daljnju razradu zakonodavstva, uključujući prilagođavanje Priloga ovoj Direktivi na tehnički napredak;

(c) razradu smjernica i najbolje prakse kako bi se olakšala provedba ove Direktive.

Članak 23.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije 26. studenog 2011.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 24.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 25.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 21. listopada 2009.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BUZEK

Za Vijeće

Predsjednica

C. MALMSTRÖM

⁽¹⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1.

PRILOG I.

Predmeti osposobljavanja iz članka 5.

1. Svi relevantni zakonski propisi vezani za pesticide i njihovo korištenje.
2. Postojanje i rizici od nezakonitih (krivotvorenih) sredstava za zaštitu bilja, kao i metode prepoznavanja takvih proizvoda.
3. Opasnosti i rizici vezanih za pesticide, kako ih prepoznati i nadvladati, a posebno:
 - (a) rizici za zdravlje (primjenitelja, okolnog stanovništva, prolaznika, ljudi koji ulaze u tretirana područja i onih koji rukuju tretiranih proizvodima ili ih jedu) i kako čimbenici poput pušenja povećavaju te rizike;
 - (b) simptomi trovanja pesticidom i mjere prve pomoći;
 - (c) rizici za neciljane kulture, korisne kukce, divlju floru i faunu, biološku raznolikost i općenito za okoliš.
4. Konceptije o strategijama i tehnikama integrirane zaštite bilja od štetnih organizama, strategijama i tehnikama integrirane poljoprivredne proizvodnje, o načelima ekološke poljoprivrede, metodama biološkog suzbijanja štetnih organizama, informacijama o općim načelima i tehnološkim uputama za određenu kulturu ili za sektor specifičnim smjernicama za integriranu zaštitu bilja.
5. Uvod u usporednu procjenu na razini korisnika, kako bi se pomoglo profesionalnim korisnicima da za određeni problem s određenim štetnim organizmom u pojedinoj situaciji odaberu najprikladniji pesticid s najmanjim nuspojavama na zdravlje ljudi, na neciljane organizme i na okoliš od svih odobrenih sredstava.
6. Mjere za smanjenje rizika za ljude, neciljane organizme i za okoliš: sigurni radni postupci pri skladištenju, rukovanju i miješanju pesticida, zbrinjavanje prazne ambalaže, ostalih onečišćenih materijala i viška pesticida (uključujući smjese iz spremnika uređaja za primjenu), bilo u koncentratu ili razrijeđenom obliku; preporučeni načini smanjenja izlaganja primjenitelja (osobna zaštitna sredstva).
7. Metode povezane s rizikom kod kojih se treba voditi računa o lokalnim varijablama relevantnim za crpljenje vode poput klime, tla i vrsta kultura, te reljefa.
8. Postupci pripreme uređaja za primjenu pesticida za rad, uključujući kalibraciju, kao i za rad uz najmanji mogući rizik za korisnika, ostale osobe, neciljane vrste životinja i bilja, biološku raznolikost i za okoliš, uključujući vodne resurse.
9. Korištenje uređaja za primjenu pesticida i njihovo održavanje, posebne tehnike primjene (npr. mlaznice manjeg volumena raspršivanja ili za smanjenje zanošenja), kao i ciljevi tehničke provjere uređaja za primjenu pesticida koji se koriste i mogućnosti poboljšanja kvalitete primjene. Posebni rizici povezani s korištenjem uređaja za ručnu primjenu pesticida ili leđnih prskalica, te odgovarajuće mjere za upravljanje rizikom.
10. Hitne mjere za zaštitu zdravlja ljudi, zaštitu okoliša uključujući vodne resurse u slučaju slučajnog izlivanja i onečišćenja i kod ekstremnih vremenskih prilika pri kojima bi moglo doći do izluživanja pesticida.
11. Posebna pažnja u zaštićenim područjima prema člancima 6. i 7. Direktive 2000/60/EZ.
12. Kontrola zdravlja i mogućnosti za dojavu u nuždi za nesreće ili sumnjive slučajeve.
13. Vođenje evidencije o upotrebi pesticida u skladu s relevantnim zakonskim propisima.

PRILOG II.

Zdravstveni, sigurnosni i okolišni zahtjevi vezani za pregled uređaja za primjenu pesticida

Pregled uređaja za primjenu pesticida obuhvaća sve aspekte važne za postizanje visoke razine sigurnosti i zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Optimalno učinkovita primjena osigurava se pravilnim radom uređaja i funkcioniranjem opreme kojom se jamči postizanje sljedećih ciljeva.

Uređaji za primjenu pesticida moraju funkcionirati sigurno i moraju se propisno primjenjivati za predviđene svrhe kako bi se osiguralo da se pesticidi točno doziraju i distribuiraju. Uređaji moraju biti u takvom stanju da se mogu sigurno, lako i potpuno puniti i prazniti, a da ne dolazi do curenja pesticida. Čišćenje mora biti lako i temeljito. Rad uređaja mora biti siguran, mora se kontrolirati i moći odmah zaustaviti s mjesta primjenitelja. Kada su potrebna, podešavanja moraju biti jednostavna, točna i ponovljiva.

Posebna se pozornost treba posvetiti sljedećem:

1. Pogonski dijelovi

Mora se montirati zaštita pogonskog vratila i zaštita priključka energije koje moraju biti u besprijekornom stanju, a zaštitne uređaje i bilo kakve pokretne ili rotirajuće pogonske dijelove ne smije se ometati u radu, kako bi se osigurala zaštita primjenitelja.

2. Crpka

Kapacitet crpke mora se prilagoditi potrebama uređaja i crpka mora pravilno funkcionirati kako bi se osigurala stabilna i pouzdana doza primjene. Crpka mora biti nepropusna.

3. Mješač

Uređaj za miješanje mora osiguravati pravilan povratan tok kako bi se postigla ravnomjerna koncentracija cjelokupne količine škropiva u spremniku.

4. Spremnik škropiva (rezervoar)

Spremnik škropiva, uključujući i pokazatelj količine u spremniku, uređaji za punjenje, sita i filtri, sustavi pražnjenja i ispiranja, kao i uređaji za miješanje moraju funkcionirati tako da u najvećoj mogućoj mjeri smanjuju slučajno rasipanje, neravnomjernu koncentraciju sredstva, izlaganje primjenitelja i zaostale količine škropiva u spremniku.

5. Sustav za mjerenje, kontrolu i regulaciju

Svi uređaji za mjerenje, stavljanje u pogon i gašenje, te regulaciju tlaka i/ili brzine protoka, moraju se pravilno kalibrirati i moraju ispravno raditi i ne smiju propuštati. Tijekom primjene mora biti omogućena laka kontrola tlaka i funkcioniranja uređaja za podešavanje tlaka. Kako bi se osigurala ravnomjerna stopa primjene, uređaji za regulaciju tlaka moraju održavati stalan radni tlak pri stalnom broju okretaja crpke.

6. Cijevi i crijeva

Cijevi i crijeva moraju biti u ispravnom stanju kako bi se izbjeglo ometanje protoka tekućine ili slučajno izlivanje u slučaju kvara. Kod rada pri maksimalnom tlaku ne smije doći do curenja iz cijevi ili crijeva.

7. Filtriranje

Kako bi se izbjegle turbulencije i neravnomjernost u načinu prskanja filtri moraju biti u besprijekornom stanju i veličina oka na filtru mora odgovarati veličini mlaznice montirane na prskalicu. Ako je ugrađen, pokazatelj zagušenja filtra mora pravilno funkcionirati.

8. Grane prskalice s mlaznicama (kod uređaja za raspršivanje pesticida pomoću vodoravno postavljenih grana, locirane blizu kulture ili materijala koji se tretira).

Grane prskalice s mlaznicama moraju biti u besprijekornom stanju i stabilne u svim smjerovima. Sustavi za učvršćivanje i regulaciju kao i amortizeri nenamjernih pokreta i ispravljač nagiba moraju pravilno funkcionirati.

9. Mlaznice

Mlaznice moraju pravilno funkcionirati kako bi spriječile kapanje u trenutku prestanka prskanja. Za osiguranje ravnomjernosti doze primjene, količina protoka kroz svaku pojedinu mlaznicu ne smije znatnije odstupati od podataka u tablicama za količinu protoka koje isporučuje proizvođač.

10. Distribucija

Poprečna i okomita (u slučaju primjene na okomite kulture) distribucija sredstva za zaštitu bilja u ciljanom području mora biti ravnomjerna, gdje je to bitno.

11. Ventilator (za opremu kojom se raspršuju pesticidi uz pomoć zračnog strujanja)

Ventilator mora biti u besprijekornom stanju i mora osiguravati stabilno i pouzdano zračno strujanje.

PRILOG III.

Opća načela integrirane zaštite bilja

1. Sprečavanje i/ili suzbijanje štetnih organizama postiže se ili potpomaže između ostalog naročito:
 - plodoredom,
 - primjenom odgovarajućih postupaka uzgoja (npr. starih postupaka suzbijanja korova prije ponovne sjetve ili sadnje bez dodatne obrade tla, rokovima i gustoćom sijanja, podusjevima, konzervativnom obradom tla, obrezivanjem i izravnim sijanjem),
 - kad je prikladno, korištenjem rezistentnih/tolerantnih sorti i standardnog/certificiranog sjemena i sadnog materijala,
 - primjena uravnoteženih postupaka gnojidbe, gnojidbe vapnenim gnojivom te postupaka navodnjavanja/drenaže,
 - sprečavanjem širenja štetnih organizama provođenjem higijenskih mjera (npr. redovitim čišćenjem strojeva i opreme),
 - zaštita i poticanje važnih korisnih organizama, npr. odgovarajućim mjerama zaštite bilja ili korištenjem ekološke infrastrukture unutar i izvan uzgojnih i proizvodnih površina.
 2. Štetni se organizmi moraju nadzirati odgovarajućim metodama i instrumentima, ako su oni dostupni. Takvi prikladni instrumenti trebaju uključivati promatranje na terenu kao i sustavi za znanstveno utemeljena upozorenja, sustavi predviđanja i ranog dijagnosticanja, kad je to moguće, kao i korištenje savjeta stručno kvalificiranih savjetnika.
 3. Profesionalni korisnik na temelju rezultata praćenja mora donijeti odluku hoće li i kada će primijeniti mjere zaštite bilja. Čvrsto i znanstveno utemeljene granične vrijednosti bitne su komponente u donošenju odluka. Kad je to moguće, prije tretiranja štetnih organizama moraju se uzeti u obzir granične vrijednosti utvrđene za pojedinu regiju, specifična područja, uzgojne kulture i posebne klimatske uvjete.
 4. Održivim biološkim, fizičkim i drugim nekemijskim metodama mora se dati prednost pred kemijskim metodama, ako se njima može postići zadovoljavajuća zaštita od štetnog organizma.
 5. Pesticidi koji se koriste moraju biti što je moguće specifičniji za ciljnu vrstu i moraju imati najmanje moguće učinke na zdravlje ljudi, neciljane organizme i na okoliš.
 6. Profesionalni korisnik treba ograničiti upotrebe pesticida i drugih metoda suzbijanja na najmanju moguću mjeru, npr. smanjenjem količina, manjom učestalosti primjene ili parcijalnom primjenom, pri čemu treba voditi računa da razina rizika mora biti prihvatljiva za vegetaciju i da se ne smije povećati rizik za razvoj rezistentnosti u populaciji štetnih organizama.
 7. Kad je poznat rizik od rezistentnosti na neku mjeru zaštite bilja i gdje razina zaraze štetnim organizmima zahtjeva ponavljanje primjene pesticida na kulturi, potrebno je primijeniti mjere protiv stvaranja otpornosti kako bi se zadržala učinkovitost sredstava. To može uključivati korištenje različitih pesticida s različitim načinima djelovanja.
 8. Na temelju vođene evidencije o upotrebi pesticida i na temelju praćenja štetnih organizama profesionalni korisnik treba provjeravati uspješnost primijenjenih mjera zaštite bilja.
-

PRILOG IV.

Ujednačeni pokazatelji rizika
